

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/2982.**

Benyújtás dátuma: **2023-02-18 21:54**

Parlex azonosító: **RB8NHT4M0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Vadai Ágnes (DK)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Milyen eljárás indult a győri közbeszerzések ügyében?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

I.)

Az atlatszo.hu internetes portálon 2023. február 15. napján megjelent „Megtaláltuk a „tenderkirály” cégeket és a várost, ahol több száz megbízást nyertek” című oknyomozó tudósításban írtak szerint az Átlátszó egy közbeszerzési szakértő segítségével kiderítette, hogy a meg nem nevezett település Győr, a három vállalkozás pedig a STRABAG Általános Építő Kft., a KIFÜ-KAR Zrt. és a VILL-KORR HUNGÁRIA Villamosipari Kft. volt. Mindhárom cég tulajdonosai erős politikai hátszéllel rendelkeznek.

„A CRCB 300 ezer közbeszerzési eljárás adatait feldolgozva ezen túlmenően megállapította, hogy beazonosítható politikai kapcsolat nélkül 0,52 esélypontja van egy átlagos pályázónak Magyarországon, hogy elnyerjen egy közbeszerzést.

A 2005 óta kiírt hazai közbeszerzések között magas az olyan kiírások aránya, amelyekre csak egyetlen cég jelentkezett, 2017 óta folyamatosan nőtt a korrupciós kockázattal terhelt közbeszerzések száma, 2015, vagyis a Simicska-féle G-nap után ugrásszerűen megnöttek a Mészáros Lőrinc érdekeltségében lévő cégek által megnyert állami megrendelések, tavaly a teljes, állami megrendelések révén kiosztott közvagyon 12%-a landolt a felcsúti gázszerelő cégeinél, a 2021-es év azonban ennél is magasabb arányt, csaknem 16 százalékot produkált, továbbá van egy – meg nem nevezett –, stabilan fideszes vezetésű település, ahol 3 cég szinte képtelen volt veszíteni: az egyik cég 556 közbeszerzési pályázaton indult és mindegyiket megnyerte, a második cég 598 pályázatot nyert, és 7 alkalommal veszített, míg a harmadik 297 pályázatot nyert és kettőt veszített.

Egy közbeszerzési szakértő segítségét kérték, aki meg is találta az érintetteket. A saját gyűjtése alapján az érintett város Győr, a cégek pedig a STRABAG Általános Építő Kft., a KIFÜ-KAR Zrt. és a VILL-KORR HUNGÁRIA Villamosipari Kft.

A szakértő szerint a „Company6”-ként megjelölt cég a KIFÜ-KAR Zrt. összesen 555 + 1 szerződéssel (a plusz 1 darab egy szerződésmódosítást takar). A Strabag a „Company4” szintén 556 szerződéssel, amit a KIFÜ-KAR Zrt.-vel együtt nyert. Ugyanakkor ők a győri önkormányzattal (és nem az Útkezelő Szervezettel) további 42 szerződést kötöttek 2011 óta, így összesen 598 db nyertes tenderük van. A „Company5” pedig nem más, mint a győri üzleti körökben jól ismert VILL-KORR Kft., amely 297 alkalommal lett befutó.

A STRABAG Általános Építő Kft. a hazai piacon is jól ismert, osztrák tulajdonú cég, a Fidesz pedig bőkezűen bánik a cégcsoporttal a hatalomra kerülése óta. A kft. számos állami közbeszerzést nyert el az elmúlt években is, és 2021-ben például 52 milliárdos forgalmat bonyolított 3,3 milliárdos eredménnyel.

Sokkal érdekesebb a KIFÜ-KAR Zrt., amelynek többségi tulajdonosai a Belfry Holding GmbH és a Themis Magántőkealap. Előbbi Aczél Zoltánhoz köthető, aki a Strabag regionális lobbistája, apja, Aczél Tamás pedig a magyar Belfry-cégek vezetője volt. A Strabag, a Belfry és a Themis kapcsolatáról a Válasz Online írt 2019-ben: utóbbi kettő például közösen tulajdonolta a Mérföldkő Közlekedési Fejlesztő és Szolgáltató Kft.-t. A Belfry-t a G7 a „NER és a Strabag közé besimult építőipari csodacég”-nek nevezi, miután a gyakorlatilag ismeretlen és maroknyi alkalmazottal működő cég sorra nyerte az állami út- és vasútépítéseket Magyarországon a Strabag konzorciumi partnereként vagy alvállalkozójaként.

A Themis Magántőkealap pedig a Szíjjártó Péter külügyminisztert jachtoztató üzletember, Szíjj László érdekeltsége. A tiszakécskei vállalkozó cégcsoportjának zászlóshajója a Duna Aszfalt Út és Mélyépítő Zrt., amelyet szintén közpénzes megbízásokkal hizlaltak nagyra. A politikai hátszél egyik kézzelfogható eleme a Mészáros Lőrinc cégeivel való közös projektek és érdekeltség(ek). A másik pedig az, hogy Szíjj cégének luxusjachtjai (a Lady MRD és a Seagull MRD) fedélzetén több kormányközeli ember is felbukkant már.

A Themis egyik legnagyobb dobása napjainkban az, hogy az általa vezetett (Mészáros Lőrinc és Szíjj László érdekeltségeivel felálló) konzorcium elnyerte a 35 évre szóló nemzeti autópálya-koncessziót. Érdekesség, hogy a versenyen a Strabag is indult, de egy osztrák versenyhatósági eljárás miatt kiesett.

A harmadik tenderbajnok cég, a VILL-KORR HUNGÁRIA Villamosipari Kft. ennél kisebb hal, de azért bőven jut nekik is közpénz. 2018-ban az EU csalás elleni ügynökségének vizsgálata alapján már tudható volt, hogy a kft. a 2010-es, hódmezővásárhelyi közvilágítási tenderen, amely prototípusként szolgált az Elios meneteléséhez, alvállalkozóként segítette ki Tiborc Istvánt, a miniszterelnök vejét. A nem sokkal korábban alapított Tiborc-cég ugyanis még nem rendelkezett a szükséges anyagi és szakmai referenciákkal, azokat az alvállalkozói igazolták – a kettőből az egyik pedig a VILL-KORR Kft. volt.

A cég ezután számos állami közbeszerzést nyert el, és országos jelentőségűvé nőtte ki magát. Éves nettó forgalma stabilan 4-5 milliárd forint, a tulajdonos Gasztonyi Lászlónak és családjának pedig „bérelt helye lett” a leggazdagabb magyarok százas listáján.

A VILL-KORR azonban csak akkor került igazán az érdeklődés központjába, amikor 2019-ben nyilvánosságra került az akkori győri polgármester, a fideszes Borkai Zsolt jachtozós szexvideóját. A botrányt „Az ördög ügyvédje” nevű blog robbantotta ki, amelynek anonim szerzője szerint Borkai ügyvédje, Rákosfalvy Zoltán, valamint Gasztonyi László is gyakori vendég volt Borkai kiruccanásain, akárcsak Ackermann István, a Strabag területi igazgatója.

A G7.hu ezért vizsgálta meg akkoriban a város közbeszerzéseit a CRCB önkormányzati beszerzési adatbázisát alapul véve. A lap arra jutott, hogy „a Győr által kiírt közbeszerzések 37 százaléka, a nem egészen 50-ből 18,3 milliárd forint landolt a Borkai-botrányban érintett szereplőknél, beleértve a Strabagot is.”

Bár a vizsgálat nem volt teljes körű, a lap szerint forintosítva a legtöbb közbeszerzést a Strabag nyerte Győrben. De jutott pénz bőven Gasztonyi cégének is, így nyilván nem jelentett gondot luxusnyaralót építeni Balatonfüreden, egy telken többek között Rákosfalvy Zoltánnal.

A tenderkirály cégeknél a több száz közbeszerzés azonban – még ennyi év alatt is – kiemelkedően soknak tűnik. Főleg úgy, hogy nem volt verseny a megbízásokért.

A cikkben elemzett folyamatot értékelő szakértő elmondta, hogy az ajánlatkérő Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete volt, amely keretmegállapodást kötött egyetlen céggel. A keretmegállapodás nyertese pedig ezután mindent vitt, amit ennek a megbízásnak a részeként írtak ki a következő években.

Az útépitési és karbantartási eljárás menete tehát úgy nézett ki, hogy kiírtak egy alapeljárást 48 hónapra, amin elvileg mindenki indulhatott, de valójában olyan versenykorlátozó feltételekkel volt tele (ld.: 200 db szerződést kértek 250.000 m² útfelület készítésére), amelynek valószínűleg senki más nem tudott megfelelni.

Vélhetően éppen emiatt mindössze egyetlen ajánlat érkezett a Strabag és a KIFÜ-KAR konzorciumától. Innentől kezdve 4 éven keresztül csak ők végezhetek Győrben minden útépitési munkát, mégpedig verseny nélkül.

Tehát a cégek valójában nem nyertek el több száz „megbundázott” közbeszerzést, hanem a szerződés szerint csak tőlük rendelhették meg a felújítási munkákat a kiíró igénye szerinti ütemezésben és bontásban. A kiíró pedig valamiért úgy döntött, hogy szétbontja sok kis lehívásra a felújítási igényeit, amely a Közbeszerzési Értesítőben úgy jelent meg, mintha külön közbeszerzésekben lettek volna nyertesek, miközben már elméletben is kizárt volt, hogy más elinduljon ezeken az ajánlatkéresekben.

Ugyanez zajlott le a VILL-KORR esetében is. A közvilágításra kiírt (meghívásos) felhívásra ebben az esetben is csak egy ajánlat jött. Ami pedig külön említést érdemel, hogy a 48 hónapos

keretszerződésre gyorsított eljárást írtak ki, így csak 18 nap volt a rendelkezésre álló idő a jelentkezésre az alapértelmezett 30 nap helyett. A gyorsított eljárás indokolása az volt, hogy nincs idő kivárni a 30 napot, mert késésben vannak, mert lejártak az előző szerződések. Ezt azonban pontosan tudnia kellett volna a kiírónak is.

A keretmegállapodás önmagában jó megoldás lehet, mert előzetes tervezésre sarkallja a kiírót. Ha több céget hirdet nyertesnek az alapeljárásban, akkor a későbbiekben őket tudja versenyeztetni anélkül, hogy minden lehívásra külön macerás közbeszerzést írna ki, és mindig újranyitná a teljes piac felé a versenyt.”

A cikk végkövetkeztetése szerint azonban „Az egyetlen nyertessel megkötött keretmegállapodás viszont a legális lopás legtökéletesebb eszköze”.

II.)

Mindezek alapján az ügyben reálisan felvetődhet a Btk. 376. §-ában írt hűtlen kezelés büntette, a 290. §-ban rögzített vesztegetés büntette, a Btk. 420. §-ban meghatározott versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban büntett és a 305. §-ban szabályozott hivatali visszaélés büntette megalapozott gyanújának megállapíthatósága.

III.)

Magyarország Alaptörvénye 39. cikke (2) előírja, hogy „a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.” Magyarországon tehát a jogállamiság alapját jelentő alkotmányos szinten, Magyarország Alaptörvényében jelenik meg a korrupció elleni fellépés.

Az Európai Bizottság Magyarországról kiadott jogállamisági jelentésében a korrupcióellenes intézmények működésével kapcsolatban rendszeresen több hiányosságot, problémát és jogállamban elfogadhatatlan visszásságot fogalmazott meg.

A magyarországi korrupciós helyzettel, az ilyen cselekmények büntetőjogi felderítésével, a korrupciós ügyekben eljárni köteles hatóságok magatartásával és az ilyen bűncselekmények miatti eljárások eredményességével és a jellemző sajátosságaival kapcsolatban a Bizottság megállapította, hogy a korrupciót üldöző hatóságok felett nincs megfelelő civil kontroll, a gazdasági és politikai elit összefonódása nehezíti a korrupciós ügyek feltárását, amikor az elit kerül korrupciós gyanúba, akkor az illetékes szervek jellemzően nem lépnek. A korrupció elleni küzdelem csak a hivatalnokok és rendőrök megvesztegetésének üldözésében merül ki.

Az EU jogállami jelentése, valamint az OLAF évek óta tett jelzései, jelentései és megállapításai az ön nyilatkozataival szemben régóta minden részletben is egybehangzóak arra, hogy Magyarországon általános és rendszerszintű lett a hivatali korrupció a közbeszerzések, európai uniós és az állami támogatásokkal megvalósított projektek, a privatizációs ingatlanügyletek és a kiemelt állami nagyberuházások kapcsán, amelyek kivizsgálásában és az elkövetők törvényes felelősségre vonásában a nyomozó szervek és az ügyészség sem következetesen a kötelessége

szerint jár el.

Az Alaptörvény R.) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarországon a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A 29. cikk pedig azt rögzíti, hogy az ügyészség, mint a független köztisztviselői szervezet, köteles fellépni minden jogsértő cselekménnyel szemben.

Az ügyészségről szóló 2011. CLXIII. tv. 1. § és a 2. §-ában írtak alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét, a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén fellép a törvényesség érdekében.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 26. § (2) bekezdés b.) és c.) pontjában rögzítettek szerint az ügyészség a felügyeleti jogkörében eljárva ellenőrzi a nyomozó hatóság eljárásának törvényességét és a rendőrség megalapozatlan és így törvénytisztelő határozatát hivatalból eljárva megváltoztathatja, vagy hatályon kívül helyezheti.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 25. §-ában rögzítettek szerint az ügyészség a köztisztviselő, aki nyomoz, felügyeli a bűncselekmények felderítésének törvényességét, valamint irányítja a vizsgálatot.

IV.)

Mindezekre figyelemmel kérdezem, hogy:

1.) A jogsértések ellen fellépni köteles, közpénzből és az állampolgárok közbizalmából működő ügyészségi szervezet teljhatalmú vezetőjeként mit tett ön, továbbá az igazságszolgáltatás független és pártatlan közreműködőjeként milyen intézkedéseket tett az ügyészség a leírt cselekménnyel és történésekkel kapcsolatos esetleges törvénytisztelő cselekmények kivizsgálása érdekében?

2.) Ha nem indult semmilyen felderítés, nyomozás, eljárás, akkor nem gondolja-e, hogy ezzel a magatartásával ön a hivatali kötelességét és feladatkörét szándékosan megszegve és ezzel a saját személyes érintettségét és felelősségét is megalapozva valójában az ön által irányított ügyészség közreműködésével az esetleges jogsértések és bizonyíthatóan törvénytisztelő cselekmények felderítését, továbbá az állampolgárok ezzel kapcsolatos korrekt tájékoztatását akadályozza és közvetetten segíti az esetleges büntetőjogi felelősség megállapíthatóságának megakadályozását?

3.) Ha indult felderítés, vizsgálat, vagy nyomozás, akkor az ügyben megállapított történeti tényállás ismertetésével részletesen, pontosan és konkrétan szíveskedjen tájékoztatni az ügy aktuális állásáról, a meghozott érdemi döntésekről és intézkedésekről, valamint azok indokairól. Az ügyben konkrétan és pontosan milyen nyomozási cselekmények, bizonyítási eljárási aktusok, fejlemények, vizsgálatok, elemzések történtek?

4.) Az eljárás milyen eredménnyel zárult, kivel szemben, milyen jogalapon, konkrétan milyen intézkedéseket tettek? Ha nem intézkedtek senkivel szemben semmit, annak mi a konkrét szakmai, ténybeli, logikai és jogi alapja?

5.) Az ügyben milyen konkrét szakmai problémák, technikai akadályok, eljárásjogi kérdések akadályozzák az ön által egyszemélyi korlátlan személyi, szervezeti és szakmai utasítási joggal és

irányítási teljhatalommal vezetett, nem mellesleg közpénzből működtetett és ennek megfelelően a közvélemény és az állampolgárok részéről jogosan eredményeket elvárt ügyészségi szervezet törvényességi felügyeleti szakmai eljárásának hatékonyabb, gyors, és valóban „világszínvonalúan” eredményes lefolytatását?

6.) Az ön hangzatos, de tartalmatlan és kliséket meg frázisokat pufogatva mantrázott korrupció ellenes hatékony és eredményes ügyészségi fellépésről szóló üres deklarációi helyett végre kíván-e a gyakorlatban konkrétan intézkedni a korrupciógyanús ügyekben, vagy a bűnügyekben továbbra is asszisztál és segít az informális politikai érdekek érvényesítéséhez és az ilyen és ehhez hasonló vérlázítóan jogellenes, erkölcstelen és jogállamban egyértelműen elfogadhatatlan ügyek és cselekmények szándékos eltussolásához?

Budapest, 2023. február 18.

Tisztelettel:

Dr. Vadai Ágnes
Demokratikus Koalíció